

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní JUDr. Kateřinou Štěpánovou, Ph.D., ve věci

žalobce: R. L.
zastoupen advokátem Mgr. Václavem Voříškem,
sídlem Pod Kaštany 245/10, 160 00 Praha 6

proti
žalovanému: Krajský úřad Moravskoslezského kraje
sídlem 28. října 117, 702 18 Ostrava

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 10. 2021 č. j. MSK 110468/2021, sp. zn. DSH/19797/2021/Sru, o dopravním přestupku,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného Krajského úřadu Moravskoslezského kraje ze dne 19. 10. 2021 č. j. MSK 110468/2021, sp. zn. DSH/19797/2021/Sru, **se ruší** a věc se žalovanému **vrací** k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je **povinen** zaplatit žalobci náklady řízení ve výši 11 228 Kč k rukám advokáta Mgr. Václava Voříška ve lhůtě do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

Shodu s prvopisem potvrzuje M. R.

I. Specifikace věci

1. Předmětem žaloby je rozhodnutí správních orgánů, jímž byl žalobce uznán vinným z přestupku na úseku zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“), neboť jako „faktický provozovatel“ motorového vozidla v rozporu s § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu nezajistil, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích.

II. Skutková zjištění vycházející z obsahu správního spisu

2. Dne 14. 4. 2021 bylo správnímu orgánu prvního stupně doručeno oznámení o podezření ze spáchání přestupku ze dne 19. 2. 2021, č. j. MMH/42246/2021, jímž Městská policie Havířov sděluje správnímu orgánu prvního stupně podezření ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 3 zákona o silničním provozu neznámým pachatelem, které bylo zaznamenáno automatizovaným prostředkem SYDO Traffic Velocity dne 25. 1. 2021 ve 14:30:51 hodin v Havířově na ulici Ostravská, silnici I/11, v úseku mezi čerpací stanicí a křižovatkou se silnicí II/479, ve směru jízdy na Ostravu, RZ motorového vozidla X. Naměřená rychlost vozidla po odečtu tolerance činila 76 km/h, přičemž nejvyšší dovolená rychlost v daném místě je stanovena na 50 km/h. Městská policie k výše uvedenému oznámení přiložila protokol o měření průměrné rychlosti. Ve správním spise je také založen ověřovací list č. 8012-OL-70522-20 a listina označená „Určení úseků pozemních komunikací k měření rychlosti vozidel Městskou policií Havířov – od 1. 1. 2021 – 31. 12. 2021“.
3. Výzvou k uhrazení určené částky ze dne 14. 4. 2021 byl provozovatel vozidla RZ X - Share CAR!, z. s., sídlem Příbramská 67, 407 25 Verneřice, IČ 06853854, povolán k zaplacení částky ve výši 1 500 Kč, neboť jednání neznámého řidiče vykazuje znaky přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 3 zákona o silničním provozu.
4. Z karty vozidla X bylo zjištěno, že od 19. 8. 2020 je provozovatelem vozidla Share CAR!, z. s., vlastníkem předmětného vozidla je pak žalobce.
5. Výzvou k uhrazení určené částky ze dne 6. 5. 2021 byl žalobce vyzván k zaplacení částky ve výši 1 500 Kč s tím, že jednání neznámého řidiče vykazuje znaky přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 3 zákona o silničním provozu. Z výzvy se podává, že správní orgán prvního stupně nepřihlíží k zápisu provozovatele vozidla, proto vyzývá k úhradě dané částky žalobce, tj. vlastníka vozidla, a to s poukazem na zneužití práva.
6. Ve správním spise je dále založen náhled internetové stránky www.virtualniprovozovatel.cz, CD obsahující videa, na nichž statutární orgán zapsaného spolku Share Car!, P. K., podrobně popisuje procesní strategii spolku směřující k vyvinění vlastníků vozidel ze spáchaných přestupků prostřednictvím taktiky daného spolku.
7. Správní orgán prvního stupně usnesením ze dne 28. 5. 2021 odložil shora uvedený přestupek (správní řízení vedené proti provozovateli vozidla Share CAR!, z. s.), neboť v relevantní lhůtě nebyly zjištěny skutečnosti odůvodňující zahájení přestupkového řízení proti určité osobě.
8. Dne 9. 6. 2021 správní orgán prvního stupně příkazem uznal žalobce jakožto „faktického provozovatele“ vozidla RZ X vinným z přestupku specifikovaného výše a uložil mu

správní sankci; proti tomuto příkazu podal žalobce odpor, v němž namítá, že není provozovatelem daného vozidla.

9. K ústnímu jednání nařízenému na den 21. 7. 2021 se žalobce nedostavil. Správní orgán prvního stupně do spisu založil detail pojistné smlouvy vozidla.
10. Rozhodnutím ze dne 6. 8. 2021 správní orgán prvního stupně uznal žalobce jakožto „faktického provozovatele vozidla“ vinným přestupkem podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu.
11. Posledně citované rozhodnutí zmocněnec žalobce napadl dne 24. 8. 2021 odvoláním, věc byla předložena žalovanému, jenž rozhodl žalobou napadeným rozhodnutím.

III. Obsah žaloby

12. Včasnou žalobou je namítána nezákonnost napadeného rozhodnutí z důvodu, že žalobce je trestán za přestupek provozovatele vozidla, u něhož je právním předpisem vyžadován tzv. speciální subjekt, konkrétně provozovatel vozidla. Žalobce ovšem není provozovatelem daného vozidla, a nemohl tak být z předmětného přestupku uznán vinným a potrestán.
13. Žalobce nesouhlasí se závěry žalovaného o zneužití práva. Správní orgány neprovedly subjektivní ani objektivní test zneužití práva, přičemž závěry o tom, co by žalobce měl svým postupem získat, nijak neodůvodnily. Dále žalobce namítá, že nebylo prokázáno, že by zápis spolku ShareCAR!, z.s. v registru vozidel byl projevem zneužití práva či pokusem vyhnout se odpovědnosti za přestupky provozovatele vozidla.
14. Dle žalobce správní orgány pochybily, pokud neprovedly důkaz navržený žalobcem (svědeckou výpověď zástupce spolku Share CAR!) s odůvodněním, že se jedná o promyšlenou obstrukční strategii, a proto by jeho tvrzení neměla vůbec žádnou relevanci.

IV. Vyjádření žalovaného

15. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby žalobce jako nedůvodné, přičemž popřel oprávněnost všech žalobních bodů. V podrobnostech odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí.

V. Posouzení věci krajským soudem

16. Krajský soud shledal žalobu přípustnou, podanou oprávněnou osobou (§ 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „s.ř.s.“) a včasnou (§ 72 odst. 1 s.ř.s.).
17. V přezkumném řízení soudním je soud povinen zkoumat, zda vydané rozhodnutí je zákonné a bezvadné. Při přezkumu přitom respektuje vymezené žalobní body (§ 75 odst. 2 věta první zákona s.ř.s.).

18. Soud rozhodl bez jednání se souhlasem účastníků řízení podle § 51 odst. 1 s.r.s.
19. **Žaloba je důvodná.**
20. Předmětem soudního přezkumu je rozhodnutí o vině a sankci žalobce za přestupek podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu, jehož se měl žalobce dopustit tím, že jako „faktický provozovatel“ motorového vozidla v rozporu s § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu nezajistil, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích.
21. Krajský soud nejprve shrnuje relevantní právní úpravu dopadající na souzenou věc.
22. Podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu, *provozovatel vozidla se dopustí přestupku tím, že v rozporu s § 10 nezajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem.*
23. Podle § 2 písm. b) zákona o silničním provozu, *provozovatel vozidla je vlastník nebo jiná osoba, která je jako provozovatel zapsána v registru silničních vozidel podle zvláštního právního předpisu nebo obdobné evidenci jiného státu.*
24. Krajský soud považuje z hlediska souzené věci nejprve za podstatné uvést, že věc skutkově i právně obdobnou řešil zdejší soud již ve svém rozsudku ze dne 30. 11. 2021, č. j. 20 A 5/2021–23, v němž uzavřel, „že postup správních orgánů, které uznaly žalobce vinným ze spáchání přestupků podle § 125f zákona o silničním provozu, přestože nebyl v rozhodnou dobu zapsán jako provozovatel předmětného vozidla v registru vozidel, je v rozporu s právními předpisy.“ Proti uvedenému rozsudku podal žalovaný kasační stížnost, jež Nejvyšší správní soud usnesením ze dne 9. 8. 2022, č. j. 7 As 11/2022-18, odmítl pro nepřijatelnost. Nejvyšší správní soud nepovažoval výklad § 125 odst. 1 písm. f) a § 2 písm. b) zákona o silničním provozu podaný krajským soudem v daném rozhodnutí za nepřipustně formalistický, neboť „postavení provozovatele vozidla a jeho odpovědnost za správní delikt podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu jsou spojeny se zápisem vlastníka nebo jiné osoby v registru silničních vozidel jako provozovatele vozidla, nikoliv s pouhým vlastnictvím vozidla jako takovým“.
25. Ve věci je tedy stěžejním posouzení pojmu provozovatel vozidla. Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 7. 2019, č. j. 1 As 318/2018-41, vyplývá, že provozovatel vozidla je v § 2 písm. b) zákona o silničním provozu a v a § 2 odst. 15 zákona č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, vymezen na základě tzv. evidenčního principu. Postavení provozovatele vozidla a jeho odpovědnost za správní delikt podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu je tedy odvislé od zápisu vlastníka nebo jiné osoby v registru silničních vozidel jako provozovatele vozidla, nikoliv s pouhým vlastnictvím vozidla jako takovým. Je proto nerozhodné, kdo je vlastníkem vozidla ve smyslu předpisů soukromého práva, podstatným naopak je, kdo je jako provozovatel vozidla zapsán v registru silničních vozidel.

26. V souzené věci je posuzován přestupek s tzv. speciálním subjektem neboli omezeným okruhem pachatelů. Pojem „*provozovatele vozidla*“ je přitom v zákoně o silničním provozu definován jednoznačně a jak vyloženo výše, je založen na evidenčním principu.
27. Na tomto místě je pro stručnost možno odkázat na závěry uvedené v rozsudku zdejšího soudu ze dne 30. 11. 2021, č. j. 20 A 5/2021–23, z nichž vyplývá, že „*nelze ani s poukazem na obstrukční taktiky dovozovat odpovědnost za přestupek u osoby, která nemá postavení subjektu uvedeného ve skutkové podstatě přestupku. Bylo věcí zákonodárce, jak vymezí konkrétní skutkové podstaty přestupků a pokud v případě přestupku (původně správního deliktu) podle § 125f určil, že se toho přestupku může dopustit pouze provozovatel vozidla, jehož zákonnou definici navíc totožný zákon jednoznačně vymezuje, tak soudům ani správním orgánům nepřísluší výkladem rozšiřovat okruh možných pachatelů takového přestupku.*“
28. V projednávané věci čelíme totožné situaci. Z karty vozidla RZ X je zřejmé, že od 19. 8. 2020 je jeho provozovatelem Share CAR!, z. s., přičemž vlastníkem vozidla je žalobce. Správní orgány přitom uznaly vinným žalobce, jakožto „*faktického*“ provozovatele daného vozidla, a to na místo Share CAR!, z. s., jenž je v registru silničních vozidel zapsán jako jeho provozovatel.
29. Z výslovné dikce § 125f zákona o silničním provozu ovšem vyplývá, že z daného přestupku nemůže být uznána vinnou jiná osoba, než která figuruje jako provozovatel vozidla v registru vozidel, a to ani prostřednictvím žalovaným zvolené teorie „*faktického*“ provozovatele“. Takovýto termín totiž zákon nezná a nabízený rozšiřující výklad daného ustanovení podaný žalovaným nelze akceptovat ani s poukazem na obstrukční taktiky daného spolku, resp. jeho statutárního orgánu.
30. Pakliže žalovaný v napadeném rozhodnutí odkazuje na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 11. 2005, č. j. 1 Afs 107/2004-48, a ze dne 9. 6. 2016, č. j. 6 As 233/2015 – 58, pro podporu svých závěrů o zneužívající procesní strategii předmětného provozovatele vozidla a jeho postup *in fraudem legis*, nezbyvá krajskému soudu než uvést, že v označených rozhodnutích byla posuzována odlišná situace. Mechanickou aplikaci některých dílčích závěrů této judikatury proto nelze přijmout. Nepříliš přiléhavý je též odkaz žalovaného na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2018, č. j. 1 As 222/2017 - 45, který vychází z jiných skutkových a právních okolností. Nejvyšší správní soud řešil v dané věci správní delikt provozovatele vozidla v situaci, kdy byl jako provozovatel zapsán původní vlastník vozidla, který již auto prodal, ale v registru vozidel byl nadále evidován jako provozovatel. Správní orgány označily za osobu odpovědnou za správní delikt nového vlastníka vozidla, s čímž Nejvyšší správní soud nesouhlasil a za osobu provozovatele považoval osobu evidovanou v registru vozidel.
31. Krajský soud ve světle výše uvedeného uzavírá, že postup správních orgánů, které uznaly žalobce vinným ze spáchání přestupku podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu i přesto, že nebyl v rozhodnou dobu zapsán jako provozovatel motorového vozidla registrační značky X v registru vozidel, je v rozporu s právními předpisy, a napadené rozhodnutí proto neobstojí.

32. Krajský soud pro úplnost dodává, že se pro nadbytečnost dále nezabýval dalšími důkazy žalovaného, které měly doložit a potvrdit procesní strategii spolku Share CAR! z. s. a jeho propojenost s P. K. (náhled článku z internetové stránky www.hlidacipes.org, náhledy ze stránek www.30kmh.cz a rozhodnutí žalovaného, ve kterých vystupuje předmětný spolek). Ze stejného důvodu se též nevypořádával všechny námitky figurující v právě projednávané žalobě.

VI. Závěr a náklady řízení

33. S ohledem na výše uvedené krajský soud napadené rozhodnutí podle § 78 odst. 1, 4 s.ř.s. zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení, ve kterém tento bude vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku podle § 78 odst. 5 s.ř.s.
34. V řízení byl plně procesně úspěšný žalobce, jemuž v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s.ř.s. vzniklo právo na náhradu nákladů řízení. Krajský soud žalovaného zavázal k náhradě nákladů řízení žalobci podle vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (dále jen „advokátní tarif“), ve výši 6 200 Kč za dva úkony právní služby (první porada s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení a písemné podání ve věci samé) podle § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu; a dále ve výši 600 Kč jako paušální náhradu hotových výdajů za dva úkony právní služby ve smyslu § 13 odst. 4 advokátního tarifu. Odměna a náhrada hotových výdajů byla navýšena o daň z přidané hodnoty v zákonné výši a celkem činí 8 228 Kč. S připočtením soudního poplatku ve výši 3 000 Kč za podanou žalobu představuje celková náhrada nákladů řízení částku 11 228 Kč. Všechny tyto náklady žalobci podle obsahu spisu prokazatelně vznikly a jedná se o náklady nezbytně nutné k uplatnění jeho práva. Soud proto žalovaného k jejich zaplacení zavázal, a to k rukám zástupce žalobce podle § 149 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu (dále jen „o.s.ř.“) ve spojení s ustanovením § 64 s.ř.s. Lhůtu k zaplacení soud stanovil v souladu s ustanovením § 160 odst. 1 o.s.ř., neboť tato lhůta je přiměřená možnostem žalovaného.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu.

Nejvyšší správní soud kasační stížnost proti tomuto rozsudku odmítne pro nepřijatelnost, pokud nebude svým významem podstatně přesahovat vlastní zájmy stěžovatele.

Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem, pokud stěžovatel nebo jeho zástupce nemá vysokoškolské právnické vzdělání.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá toto vykonatelné rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

Ostrava 19. září 2022

JUDr. Kateřina Štěpánová, Ph.D.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje M. R.